

Resource: Biblica Bible Dictionary

Biblica Study Notes (Key Terms) © 2023 Biblica Inc. Released under CC BY-SA 4.0 license. Biblica Study Notes has been adapted in the following languages: Tok Pisin, Arabic (عَرَبِيٌّ), French (Français), Hindi (हिंदी), Indonesian (Bahasa Indonesia), Portuguese (Português), Russian (Русский), Spanish (Español), Swahili (Kiswahili), and Simplified Chinese (简体中文) from Biblica Study Notes © 2023 Biblica Inc. Released under CC BY-SA 4.0 license by Mission Mutual.

Biblica Bible Dictionary

E

Edomu

Nchi ya kusini na mashariki mwa Yuda ambapo ukoo wa Esau uliishi. Esau pia alitwa Edomu. Watoto wake wakawa taifa lenye nguvu linaloitwa Edomu. Waedomu na Waisraeli hawakuishi kwa amani kati yao.

Efeso

Mji mkuu wa eneo la Kirumi la Asia. Kuabudu mungu wa kike Artemi ilikuwa dini kuu huko Efeso. Paulo alitembelea mji huo katika safari zake za pili na za tatu. Alikaa huko akisaidia kanisa kwa miaka miwili.

Efraimu

Mwana wa pili wa Yusufu na Asenathi. Katika lugha ya Kiebrania, Efraimu inamaanisha matunda maradufu. Yakobo alimchukua kama mmoja wa wanawe. Yakobo alimpa baraka ya baba ingawa hakuwa mzaliwa wa kwanza. Ukoo wa Efraimu ukawa kabile la Israeli. Walikuwa kabile muhimu katika ufalme wa kaskazini wa Israeli. Mji mkuu wa ufalme wa kaskazini ulikuwa katika ardhi ya Efraimu. Ufalme wa kaskazini wakati mwingine huitwa Efraimu katika Biblia.

Ehudi

Mmoja wa waamuzi 12 wa Israeli. Alitoka katika kabile la Benjamini na alitumia mkono wa kushoto. Alitumia uhalisia huu kama sehemu ya mpango wake wa kumuua mfalme wa Moabu.

Eleazari

Mwana wa Aroni na Elisheba kutoka kabile la Lawi. Ndugu zake walikuwa Nadabu, Abihu na Ithamari. Alikuwa baba wa Finehasi na akawa kiongozi mkuu wa Walawi. Alikuwa kuhani mkuu baada ya Aroni kufa. Alimsaidia Musa kuwaongoza watu wa Israeli jangwani. Alimsaidia Yoshua kuwaongoza watu wa Israeli Kanaani.

Eleza lugha zingine

Wakati watu wanapofafanua maana ya ujumbe uliotolewa kwa lugha ambayo hawakujua hapo awali. Roho Mtakatifu amewapa waumini wengine uwezo wa kufanya hivi. Wanaeleza kile kinachosemwa kwa wale ambao hawajui lugha hiyo. Hii inawasaidia watu hao kuelewa ujumbe na kujifunza kuhusu Mungu. (Kuzungumza lugha zingine)

Eli

Kuhani mkuu wakati Samweli alipokuwa mchanga wakati wa waamuzi 12. Alihudumu wakati hema takatifu lilipokuwa Shilo. Eli alikuwa baba wa Hofni na Finehasi. Hakuwazuia wanawe kufanya mambo maovu. Kwa sababu hii, ukoo wa Eli haukuendelea kuhudumu kama makuhani wakuu.

Elia

Nabii katika ufalme wa kaskazini wa Israeli wakati Ahabu na Ahazia walitawala. Alikuwa kutoka nchi ya Gileadi. Alijulikana kuvaa nguo zilizotengenezwa kwa nywele na mkanda wa ngozi. Maneno na matendo yake yalipinga mamlaka ya watawala wa Israeli waliokuwa wakiabudu miungu ya uongo. Aliwafundisha manabii wengine wengi. Alimpa Elisha mamlaka yake kuwa nabii baada yake. Elia alikuwa kama Musa kwa njia nydingi. Mungu alitenda miujiza kupitia kwake na

alimtokea kwenye Mlima Horebu. Elia hakufa bali alichukuliwa mbinguni kwa upopo wa kisulisuli. Hakuna mtu aliywahi kuupata mwili wake.

Elisha

Nabii katika ufalme wa kaskazini wa Israeli kutoka utawala wa Ahabu hadi utawala wa Yehoashi. Alikuwa mtumishi wa Elia. Maneno na matendo yake yalipinga mamlaka ya watawala wa Israeli waliomwabudu miungu ya uongo. Aliwfundisha manabii wengi wengine. Mungu alifanya miujiza mingi kupitia Elisha.

Elizabeti

Mama yake Yohana Mbatizaji. Alikuwa kutoka kabile la Lawi na kutoka ukoo wa Aroni. Zakaria alikuwa mume wake na Maria wa Nazareti alikuwa jamaa yake. Wakati Elizabeti alikuwa mzee sana, Mungu alimwezesha kupata mwana. Elizabeti alitambua kwamba Maria alikuwa mjamzito wa Masihi.

Epafra

Muumini wa Kigiriki kutoka Kolosai ambaye alifanya kazi na Paulo. Alihubiri kuhusu Yesu huko Kolosai, Laodikia na Hierapoli. Alisaidia kuanzisha makanisa katika miji hiyo. Alikuwa gerezani na Paulo kwa muda.

Epafrido

Muumini wa Kigiriki kutoka Filipi ambaye alifanya kazi na Paulo. Paulo alipokuwa gerezani, Epafrido alimletea zawadi na pesa kutoka kwa waumini wa Filipi. Alibeba barua ya Paulo kwa Wafilipi aliporudi Filipi.

Esau

Mwana mzaliwa wa kwanza wa Isaka na Rebeka na mjukuu wa Ibrahimu. Alikuwa pacha wa Yakobo na pia aliitwa Edomu. Waedomu walitokana na ukoo wa Esau.

Esta

Mwisraeli aliyeishi katika ufalme wa Uajemi wakati wa Artashasta. Hadasa lilikuwa jina lake la Kiyahudi na Esta lilikuwa jina lake la Kiajemi. Alikuwa binti wa Abihaili na alitoka katika kabile la Benjamini. Binamu yake Mordekai alimlea baada ya wazazi wake kufa. Artashasta alimchagua kuwa malkia kwa sababu alikuwa mrembo na alimfurahisha. Esta alifanya mpango wa ujasiri na busara kusaidia kuwaokoa Wayahudi wasiangamizwe.

Ezekieli

Ezekieli ni kuhani ambaye alikua nabii wakati Babeli ilipochukua udhibiti wa ufalme wa kusini. Alikuwa mwana wa Buzi, na alitoka katika kabile la Lawi. Alikuwa katika kundi la Wayahudi waliolazimishwa kuishi uhamishoni kule Babeli. Maono na unabii wake yameandikwa katika kitabu cha Ezekieli.

Ezra

Ezra ni kuhani aliyeongoza kundi la Wayahudi kurudi Yerusalemu kutoka Babeli. Alikuwa pia mwalimu wa sheria. Alikuwa mwana wa Seraia. Alitoka katika ukoo wa Aroni katika kabile la Lawi. Ezra aliwfundisha wayahudi huko Yerusalemu Sheria ya Musa, . Hii ilikuwa baada ya kuishi Babeli kwa miaka mingi.